

1.

VÝZVA BELEHRADSKÝCH MIMOVLÁDNYCH ORGANIZÁCIÍ

Belehrad, 6. apríl 1999

Hlboko znepokojení ničením našej krajiny Severoatlantickou alianciou (NATO) a utrpením kosovských Albáncov, my, zástupcovia mimovládnych organizácií a Konfederácie odborových zväzov „Nezavisnost“ (Nezávislosť), naliehavo žiadame všetkých, ktorí sú zodpovední za túto tragédiu, aby okamžite vytvorili pôdu na obnovenie mierového procesu.

Najsilnejšie vojenské, politické a hospodárske mocnosti sveta už dva týždne neustále zabíjajú ľudí a ničia nielen vojenské, ale aj civilné objekty, vyhadzujú do vzduchu mosty, železničné trate, továrne, elektrárne, sklady a vodné nádrže... V rovnakom čase dochádza k nebývalému exodu, keď sú státisíce kosovských Albáncov zo strachu pred bombardovaním a vojenskými akciami režimu a „Kosovskej oslobodzovacej armády“ (UCK) nútení opúšťať svoje zdevastované domovy a hľadať záchranu v tragédii a neistote úteku.

Je jasné, že sa schýľuje ku katastrofe. Mierové a spravodlivé riešenie problému Kosova prostredníctvom medzinárodnej sprostredkovateľskej misie, ktoré sme roky podporovali, je momentálne vzdialenejšie, než kedykoľvek predtým.

Minulé aktivity našich organizácií v oblasti demokratizácie, rozvoja občianskej spoločnosti a prijímania Juhoslovanskej zväzovej republiky do všetkých medzinárodných inštitúcií, boli pod stálym tlakom, a tiež objektom zastrašovania zo strany srbského režimu.

My, členovia organizácií a združení občianskej spoločnosti, sme odvážne a rozumne bojovali proti vojne a nacionalistickej propagande a za dodržiavanie ľudských práv. Zdôrazňujeme, že sme vždy pozdvihli náš hlas proti represiam proti kosovským Albáncom a žiadali sme dodržiavanie ich slobôd a zaručenie ich práv. Požadovali sme tiež obnovenie autonómie Kosova. Zdôrazňujeme, že jediným spojivom a miestom spolupráce Srbov a Albáncov boli počas týchto rokov inštitúcie občianskej spoločnosti.

Vojenská intervencia aliancie NATO podkopala všetky výsledky, ktoré sme dosiahli a ohrozila samotné prežitie občianskeho sektora v Srbsku.

Zoči-voči tragickej situácii, v ktorej sme sa ocitli, v mene humánnych myšlienok a hodnôt, ako aj v súlade s našimi predchádzajúcimi aktivitami, žiadame:

- okamžité zastavenie bombardovania a všetkých ozbrojených akcií;
- obnovenie mierového procesu s medzinárodnými sprostredkovateľmi na regionálnej (na Balkáne) a európskej úrovni, ako aj v rámci Organizácie spojených národov;
- rozdelenie zodpovednosti medzi EÚ a Rusko, a ich príspevok k mierovému vyriešeniu krízy;
- koniec procesu etnických čistiek a okamžitý návrat všetkých utečencov;
- podporu občanom Juhoslovanskej zväzovej republiky pri zachovaní mieru a stability, vyriešenie vážnych dôsledkov katastrofy utečencov a obnovenie demokratizačných procesov, ktoré prebiehali;
- aby srbské a zahraničné médiá informovali verejnosť profesionálnym spôsobom a aby nepovzbudzovali mediálnu vojnu, nevyvolávali etnickú nenávisť, nevytvárali iracionálne nálady vo verejnosti a neglorifikovali silu ako ústredný produkt ľudského rozumu.

Sami nedokážeme splniť tieto požiadavky. Očakávame od vás, že ich podporíte a prostredníctvom vašich iniciatív a činov pomôžete pri ich realizácii.

Združenie občanov za demokraciu, Belehradský kruh, Belehradské centrum ženských štúdií, Centrum pre demokraciu a slobodné voľby, Centrum pre prechod k demokracii - TOD, Občianske iniciatívy, EKO Centrum, Európske hnutie v Srbsku, Fórum pre etnické vzťahy, Skupina 484, Helsinský výbor za ľudské práva v Srbsku, Konfederácia odborových zväzov Nezavisnost, Študentský zväz Juhoslávie, Zväz za pravdu o protifašistickom odboji, WIN - Týždenné video správy, Ženy v čiernom, Výbor juhoslovanských právnikov za ľudské práva

Z anglického originálu preložil **Peter Priadka**

1.**APPEAL BY THE BELGRADE NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS***Belgrade, April 6, 1999*

Deeply disturbed by NATO destruction of our country and the ordeal of Kosovo Albanians, we, the representatives of non-governmental organizations and Trade Union Confederation *Nezavisnost* (Independence), strongly demand from all those responsible for this tragedy to immediately create ground for the renewal of the peace process.

The most powerful military, political and economic powers of the world have for two weeks incessantly been killing people and destroying not only military but also civilian objects, blowing up bridges, rail tracks, factories, heating plants, warehouses and basins... At the same time, in fear of the bombing campaign and military actions by the regime and KLA, hundreds of thousands of Kosovo Albanians, in an unprecedented exodus, have been forced to leave their devastated homes and look for salvation in the tragedy and uncertainty of fleeing.

It is obvious that this is a road to catastrophe, and the peaceful and fair solution to the Kosovo problem, through international mediation we have supported for years, is now more distant than ever.

The past activities of our organizations in the field of democratization, development of civil society and acceptance of FR Yugoslavia into all international institutions have been under constant pressure and intimidation by the Serbian regime.

We, as members of civil society associations have courageously and rationally fought against war and nationalistic propaganda and in support of human rights. We emphasize that we have always raised our voices against the repression against Kosovo Albanians and demanded the respect of their liberties and guarantees for their rights. We have also requested the return of the autonomy of Kosovo. We stress that the only connection and co-operation of Serbs and Albanians during all these years have been preserved among civil society institutions.

NATO military intervention has undermined all results we have achieved and endangered the very survival of the civil sector in Serbia.

Faced with the tragic situation we have found ourselves in, and in the name of human ideas and values, as well as in accordance with all our past activities, we are demanding:

- immediate stop to the bombing campaign and all armed movements;
- resuming of the peace process with international mediation at the regional (Balkan) and European level, as well as in the framework of the United Nations;
- share of the responsibility between the European Union and Russia, and their contribution to the peaceful solution of the crisis;
- end of the ethnic cleansing process and immediate return of all refugees;
- support to the citizens of FR Yugoslavia to preserve peace and stability, solve serious consequences of the refugee catastrophe and resume with the democratic processes that are underway;
- we demand that the Serbian and international media inform the public in a professional manner and not spur media war, incite interethnic hatred, create irrational public opinion and glorify force as the ultimate accomplishment of the human mind.

We cannot meet those demands by ourselves. We expect from you to support our demands and in your initiatives and actions help their implementation.

Association of Citizens for Democracy, Belgrade Circle, Belgrade Women Studies Center, Center for Democracy and Free Elections, Center for Transition to Democracy - TOD, Civic Initiatives, EKO Center, European Movement in Serbia, Forum for Ethnic Relations, Group 484, Helsinki Committee for Human Rights in Serbia, *Nezavisnost* - Trade Union Confederation, The Student Union of Yugoslavia, Union for Truth About Anti-Fascist Resistance, WIN - Weekly Video News, Women in Black, YU Lawyers Committee for Human Rights

WILLIAM HUNT

10. apríl / April 10, 1999

Chápem, v akej ťažkej pozícii sa nachádzate a sympatizujem so snahami, vyjadrenými vo Vašej výzve. Prirôdzené, aj ja mám veľké obavy o bezpečnosť všetkých čestných ľudí v Srbsku. Vinu za toto nešťastie nesie výlučne Slobodan Milošević a jeho zločinecký režim, ako aj politická a morálna imbecilita jeho početných priaznivcov.

Vyjadrujem hlbokú ľútosť nad tým, že demokratickým silám v Srbsku sa nepodarilo potlačiť, nieto ešte odstrániť tento režim, alebo nahlodať národnú paranoju a narcisizmus, z ktorých ťaží. Faktom však zostáva, že srbskí demokrati opätovne zlyhali a nezabránili svojej vláde páchať genocídu, ktorej by sa bol režim skôr či neskôr (aj keď možno pomalšie) dopustil aj bez vzdušných náletov. Naopak, zdá sa, že najväčšou chybou bolo, že NATO nezasiahlo už skôr, vtedy, keď Milošević po prvýkrát porušil Hollbrookovu dohodu o zložení zbraní.

Určite si nemyslíte to, na čo Vaša výzva naráža: že prílev utečencov spôsobilo najmä bombardovanie NATO. Existujú jednoznačné dôkazy, že utekajú pred rovnakým genocídnym terorom, aký bol uvalený na Bosnu v roku 1992. Naopak, zdá sa, že utečenci vzdušné nálety jednomyselne schvaľujú.

Rozprávať o „vyjednávani a sprostredkovaní“ po tom, čo Milošević v Kosove napáchal, je jednak neúčinné a zároveň nečestné. Dnes už nie je možné s Miloševićom rokovať, rovnako, ako by to nebolo možné s Hitlerom v roku 1942. NATO nemá inú možnosť ako úplne vytlačiť srbské sily z Kosova a pokúsiť sa vyprovokovať násilné zvrhnutie Miloševića a jeho mafiánov. Napriek tomu, že mi je úprimne ľúto, aké utrpenie môže táto politika priniesť nevinným ľuďom, plne podporujem postup NATO, rovnako ako väčšina informovaných Američanov a obyvateľov západnej Európy. Za odpor voči zlu je väčšinou potrebné zaplatiť utrpením nevinných: pre nevinných bola rizikom snaha nakloniť si Hitlera pred druhou svetovou vojnou a neskôr kolaborantstvo s nacistickými okupantmi. Zlo je práve preto zlom, lebo nevinní musia zaplatiť za odpor príliš vysokú cenu, ktorá robí zlo takým zlým. Som však viac

I understand the difficulty of your position, and I sympathize with the aspirations expressed in your declaration. I am also, of course, very concerned for well-being of decent people in Serbia. But the blame for this disaster falls squarely and entirely on Slobodan Milošević and his evil regime, as well as on the political and moral imbecility of his numerous supporters.

I deeply regret that the democratic forces in Serbia have been unable to restrain, let alone remove this regime, or to erode the national paranoia and narcissism on which it feeds. But the fact is that Serbian democrats have failed yet again to prevent their government from committing genocide, genocide which the regime would have perpetrated sooner or later (if perhaps at slower pace) even without the air strikes.

Indeed, it seems clear that NATO's greatest blunder was to refrain from striking sooner, at the instant of Milošević's first violation of the Holbrooke cease-fire accord.

You cannot seriously believe what your declaration implies: that the flood of refugees has been caused primarily by NATO bombing. The evidence is overwhelming that they are fleeing the same genocidal terror that was inflicted on Bosnia in 1992. The refugees, in fact, seem unanimous in welcoming the airstrikes.

To talk, after what Milošević has already done in Kosovo, about "negotiation and mediation" is either pathetic or disingenuous. It is now no more possible to negotiate with Milošević than it would have been with Hitler in 1942. NATO has no choice but to expell Serb forces completely from Kosovo, while attempting to provoke the implosion or overthrow of Milošević and his mafiosi. While deeply regretting the suffering this policy may well cause innocent people, I support the NATO campaign fully - as do most informed Americans and western Europeans. Resistance to evil always exacts a price in innocent suffering: the risk to the innocent was the argument for appeasing Hitler before World War II and then for collaborating with the Nazi

ako inokedy presvedčený, že Balkán spolu so Srbskom nečaká nijaká mierová alebo demokratická budúcnosť, pokiaľ táto skazená tyrania nebude zničená.

Mnohí premýšľajú Američania a Európania prichádzajú k názoru, že ak Srbsko, rovnako ako nacistické Nemecko a cisárske Japonsko, môže byť spacificované len ničivou vojenskou porážkou, nech sa teda tak stane. Bolo by to nešťastné riešenie a dúfam, že sa mu ešte bude dať vyhnúť. Ak však na to príde, bude môcť srbská väčšina, podobne ako obyčajní Nemci a Japonci, z toho viniť vlastnú politickú a morálnu imbecilitu.

Uznávam, že súčasná kampaň NATO ochromila demokratickú opozíciu a na nejaký čas nepochybne oneskorí demokratizačný proces. V súčasnosti sa však zdá byť jasné, že opozícia nebola nikdy dostatočne rozhodná a jednotná na to, aby Miloševića odstavila bez jeho predchádzajúceho vojenského poníženia. Každopádne, zvyšku sveta záleží menej na tom, či si Srbi užívajú požehnanie demokracie, ako na tom, aby prestali vraždiť svojich susedov.

Koniec koncov a chtiac-nechtiac treba dodať, že srbský národ doteraz nezažil nič také, čo by sa dalo prirovnať k tomu, čo si zo strany Srbov vytrpeli ľudia zo Srebrenice, Sarajeva, Foce a Gorazde. Úprimne dúfam (a očakávam), že srbskí civilisti budú takýchto hrôz ušetrení, ale súčasné srbské výkriky zúrivosti a sebalútosti nenájdu pochopenie u ľudí, ktorí vedia, čo podstúpila Bosna. O tomto sa však Vaša výzva vôbec nezmieňuje.

Očakávam, že budem obvinený, dúfam však, že nie Vami, z „démonizovania Srbov“. Určite si však uvedomujete, že skutočnú démonizáciu v očiach Západu zavinili tí Srbi (a je ich, žiaľ, očividne väčšina), ktorí sú naďalej aktívne lojálni alebo sa pasívne podriaďujú démonickému pánovi.

Ak v tomto temnom čase môžem akýmkoľvek spôsobom pomôcť Vám alebo Vaším kolegom, prosím Vás, aby ste mi dali vedieť. Dúfajúc v svetlejšiu budúcnosť a v obnovenú solidaritu, Váš priateľ

William Hunt

conquerors. It's precisely the high costs of resistance to the innocent that makes evil so evil. But I am more convinced than ever that there can be no peaceful or democratic future for the Balkans, including Serbia, until this vicious tyranny is destroyed.

Many thoughtful Americans and Europeans are coming to feel that if Serbia, like Nazi Germany and Imperial Japan, can only be pacified by means of a devastating military defeat, so be it. It would be a miserable solution, and I hope it may yet be averted. But if it comes to pass, the Serb majority, like the ordinary Germans and Japanese, will have their own political and moral imbecility to blame.

I recognize that the current NATO campaign has paralyzed the democratic opposition, and will no doubt retard the process of democratization for some time to come. But it now seems clear that the opposition was never determined or united enough to dislodge Milošević without his prior military humiliation. And in any case, it is frankly less important to the rest of the world that the Serbs enjoy the blessings of democracy than that they stop butchering their neighbors.

Finally, one must reluctantly add that the people of Serbia have yet to experience anything remotely comparable to what the people of Srebrenica, Sarajevo, Foca, and Gorazde suffered at Serb hands. I sincerely hope (and expect) that Serb civilians will be spared such horrors, but the current Serb cries of outrage and self-pity will evoke no great sympathy from people who know what Bosnia endured, and to which your declaration makes no reference.

I expect to be accused, although I hope not by you, of "demonizing the Serbs". But you surely realize that if Serbia has indeed been demonized in western opinion, it is the fault of those Serbs (apparently, alas, a large majority) who remain actively loyal or passively submissive to a demonic master.

If I can do anything to help you or your colleagues personally in this dark hour, please let me know.

In hopes of a brighter day, and renewed solidarity. Your friend

William Hunt

GIANNI VATTIMO

10. apríl / April 10, 1999

Vážení priatelia, máte možnosť poselať mi správy o situácii v Belehrade a Srbsku? Neposlal som Vám vyhlásenie našej fakulty o solidarite s Vami vo Vašom boji proti juhoslovenskej moci, pretože mám pocit, že súčasná situácia je veľmi zvláštna. Zaujímalo by ma, či sa v súčasnosti, následkom vojny, zmenil všeobecný postoj Miloševićových odporcov v jeho prospech. Nemyslíte (môžete to však povedať?), že aj vojnová porážka by mohla odstrániť Vašu súčasnú nedemokratickú vládu? Možno sa pamätáte, to bol prípad talianskeho fašizmu.

Mrzí ma, akým ťažkým podmienkam musíte v týchto dňoch čeliť. Dúfam, že tieto problémy čoskoro pominú a uistujem Vás, že zostávam Vaším verným priateľom.

Gianni Vattimo

Dear friends, are you still in any condition to send me news about the situation in Belgrade and in Serbia? I have not sent the declaration of my Faculty expressing our solidarity to you in your struggle against the Yugoslav regime because I have the impression that the current situation is very different. What I'd like to know is whether or not the general attitude of the opponents of Milošević has now, as a result of the war, changed to one of support. Do you think (for that matter, can you even say?) that a defeat in war might be a way of getting rid of the anti-democratic government you have? In Italy this was the case with fascism, as you may remember.

I am sorry for the difficulties in which you have to live in these days, I hope that you will soon be free of all this trouble, and I assure you that I remain your faithful friend.

Gianni Vattimo

11. apríl / April 11, 1999

Drahí priatelia, ďakujem Vám za rýchlu odpoveď na môj včerajší list.

Plne podporujem včerajšiu deklaráciu OSN, aj Vy? Jednou z podmienok návrhu predneseného Kofim Annanom je kontrola návratu utečencov neutrálnymi medzinárodnými silami, vrátane Ruska. Bude tento bod akceptovať aj Milošević? Mne (nám, obyvateľom tejto „časti“ Európy) sa zdá, že aj Vaša posledná otázka, či škody spôsobené súčasnými zásahmi NATO nie sú väčšie a katastrofálnejšie ako etnické čistky, je spôsobená neinformovanosťou o hrôzach v Kosove, ktoré sú spojené s deportáciami takmer milióna ľudí. Akú časť z týchto hrôz Vám sprostredkujú srbské informácie? Prečo nesmie Rugova opustiť Juhosláviu a vysloviť svoj názor bez prítomnosti polície? Atd. Samozrejme, že sa obávam následkov tohto bombardovania pre Srbsko. V súvislosti s právom bojovať proti Miloševićovi aj za použitia ozbrojených síl sa pýtam, aký by bol býval názor pacifistov v období španielskej vojny proti Francovi: boli by hlásali mier a diplomaciu? Prirodzene, som si vedomý, že vyjadrujem svoje názory z bezpečnejšej strany tábora,

Dear friends, thanks for your quick answer to my message of yesterday. I entirely support the UN declaration of yesterday. Do you? One of the conditions of Kofi Annan's proposal is that the return of the refugees be controlled by neutral international forces, including Russia. Will Milošević accept this point? Even your last question, whether or not the damage caused by NATO's current actions are bigger and more disastrous than the ethnic cleansing seems to me (and to us, in this "part" of Europe) deeply conditioned by the ignorance of the horrors which are going on in Kosovo, with the deportation of nearly one million people. What does Serbian media let you know about these horrors? Why was Rugova not allowed to leave Yugoslavia and inform us of his opinion, free of the presence of the Serbian police? etc. Of course, I am worrying about the consequences of these bombings for Serbia. As to the right to fight against Milošević even through armed force, I am asking myself what, at the time of the Spanish war against Franco, would the pacifists have thought: would they have preached peace and

otázkou však je, či možno donekonečna tolerovať skutky brutálneho diktátora. Verte mi, naozaj dúfam, že návrh OSN nám pomôže ukončiť toto krviprelievanie a želám si, aby Vaše rodiny a priatelia prekonali tento tragický okamih s čo najmenším utrpením. S priateľskými pozdravmi

Gianni Vattimo

diplomacy? Of course, I am aware that I am expressing my opinion from this, safer, side of the camp; but the question is whether or not the actions of a violent dictator have to be eternally tolerated or not. Believe that I really hope that the UN solution will help us to end this bloodshed. And that I wish your family and friends can endure this tragic moment without too much suffering. Very friendly yours,

Gianni Vattimo

DONALD DAVIDSON

14. apríl / April 14, 1999

Vážení priatelia, Vaše vyhlásenie bolo vypočuté a samozrejme, že nás je veľa takých, ktorí vieme, v akej strašnej situácii sa nachádzate a aké kroky by mali Spojené štáty, NATO a ich spojenci podniknúť. Priznávam sa však, že si ťažko viem predstaviť inú „rozumnú“ alternatívu ako tú, ktorá bola zvolená. Počet mŕtvych, tých, čo zostali bez strechy nad hlavou, ľudí, ktorým NATO takým alebo onakým spôsobom ublížilo je, aj keď to znie hrozne, zanedbateľný v porovnaní s tým, čo srbská vláda pácha v Kosove. Presnejšie, je to niekoľko desiatok „násilností“ zo strany NATO proti státisícom brutálne zmasakrovaných ľudí, ľudí, vyhánaných zo svojich domovov kvôli snahe udržať moc despota. Vaša „rétorická otázka“ ma necháva na pochybách, či máte skutočnú predstavu o tom, čo sa deje v Kosove. Za to všetko však samozrejme nemôžete. Zasielam čo najsrdečnejšie pozdravy Vám a Vaším stačným druhom.

Donald Davidson

Dear friends, your proclamation has been heard. Of course there are a great many of us who have some idea of the terrible situation you are in and the sort of steps it would be good if the U.S., NATO, and their allies were to take. But I confess that, for my own part, I cannot easily see what the “rational” alternative was aside from the action that has been taken. The number of deaths, people made homeless, and people injured in one way or another by NATO is, however terrible, simply infinitesimal compared to what the Serbian government has done in Kosovo. It is, to be fairly accurate, a few dozen NATO “outrages” versus hundreds of thousands brutally massacred, driven from their homes deliberately, for the sake of maintaining the power of a despot. Your “rhetorical question” makes me doubt that you have any serious idea what is going on in Kosovo. But of course that is hardly your fault. With my very best wishes to you and your brave comrades,

Donald Davidson

ANTONY GIDDENS

16. apríl / April 16, 1999

Vážení profesor Savić, dostal som Váš e-mail, za ktorý Vám srdečne ďakujem. Dobré sa pamätám na návštevu u Vás a na to, aký dojem na mňa urobil Váš boj za demokraciu. Je ťažké vyjadriť slovami, ako v tejto chvíli väčšina z nás, liberálnych ľavičiarov, súcíť s Vami a s inými občanmi Srbska. Všetci musíme hľadať cestu k mieru, ale taktiež musíme

Dear Professor Savić, I have received your e-mail, for which many thanks. I remember very well my visit to you and what an impression your struggles for democracy made upon me. Words can't convey how strong a sympathy most of us on the liberal left feel for you and other Serbian citizens at this moment. We all must find a route to peace, but we must

všetci bojovať proti strašným zločinom, ktoré sú páchané v mene Vašej národnej integrity. Z tohto hľadiska sa budeme usilovať presadiť ciele, ktoré tiež podporujete. S pozdravom

Anthony Giddens

all also fight against the dreadful crimes that are being committed in the name of your national integrity. We will work hard from this side to pursue the aims you also endorse. Sincerely

Anthony Giddens

JEAN-LUC NANCY PRAVDA?

27. apríl 1999

Je pravda, že je vojna a že ide o medzinárodnú bezpečnostnú operáciu. Je pravda, že ide o spravodlivú bojovú akciu v mene medzinárodného práva; treba však pravdivo povedať, že vzhľadom na chabé záruky, ktoré možno očakávať zo strany OSN, je táto akcia protiprávna. Áno, je to spravodlivá vojna proti hanebnému a nebezpečnému režimu; a zároveň platí, že je to nespravodlivá vojna proti jednému národu (ako napokon každá vojna proti každému národu), presnejšie proti tým, ktorí tam neľahko priviedli na svet iné politické vedomie. Pravda je aj to, že tento režim pred vyše desiatimi rokmi začal robiť také machinácie, aby novým územným usporiadaním vzniklo „očistené“ (teda srbské, nie juhoslovenské) impérium Juhoslávie, ktoré by takto bolo pevnější ako Titovo, čo bolo vzhľadom na oslabené Rusko a rodiacu sa Európu veľmi priťažlivé; aj to je pravda, že Európania a Američania sa rozhodli šetriť tento režim, o ktorého úmysloch sa predsa vedelo, a zároveň obmedzili (len mierne a príliš neskoro) škody spôsobené v Bosne a Hercegovine a v Chorvátsku (hoci zvláštna autonómia Kosova bola už zrušená). Tiež je pravdou, že zločiny, ktoré tento režim spáchal na celých spoločenských, nie sú vo svete ojedinelé a že Európa a USA podobné zločiny tolerovali alebo dokonca podporovali aj inde: v Afrike, v bývalom ZSSR a na Strednom Východe. A je pravda, že Európa, má zopár dôvodov na to, aby sa starala v prvom rade o priestor, kde je bezprostredne ohrozená. Nemožno poprieť ani to, že „etnické“ utužovanie odstránením „nečistých prímiesí“ alebo prostredníctvom narcistickej nadidentifikácie mobilizuje (niekedy dosť zmätene) staré náboženské alebo kultúrne páky len na to, aby sa dosiahla nadvláda jednej skupiny (tak to bolo

ešte nedávno, skrátka skupiny, ktorá začne vyznávať niektorú stranu, vodcu, zmysel pre poriadok a imidž aj s výhodami, ktoré prinášajú); a je pravda, že predsa len treba mať niečo, podľa čoho by sme mohli spoznať samých seba, a že teda treba mať nejakú identitu (zmysluplnú, symbolickú, prípadne aj imaginárnu). Platí však aj to, že „multikulturálnu“ identitu (ktorej obsah je dosť chabý) nemožno nikomu nanútiť a že na integráciu kultúr treba stáročia. Takisto je pravda, že nemožno ani dopustiť, aby údajne zvrchovaná identita likvidovala iné identity (ktoré označí za nadbytočné). Isteže, zvrchovanosť bola výsadou národných štátov zdedenou od despotických štátov, z ktorých sa postupne oslobodzovali, a národný štát vstúpil do dejín, ktoré ho prekonal, lebo v nich došlo k nečakanému zlomu. Je pravda, že nám už nehrozí „zmiznutie štátu“ (nevyhnutnosť toho, čo je „politické“, sme pochopili až vtedy, keď už vykrvácalo): ale štáty sa vedia identifikovať len ako „národné“ a národy (alebo kultúry) sú zatiahnuté do prehnaných politických sľubov, ktoré pre ne neboli vždy nutné (nehovorím o revolučnej a teda medzinárodnej politike, ak také niečo vôbec existovalo). Je pravda, že „medzinárodné“ vo všeobecnosti stále nemá v symbolickom poriadku pevný základ a ukazuje sa, že právo, ktoré sa pokladá za nadnárodné, naráža na kultúrne rozdiely a zároveň samo osebe je iba prázdnu formou, ktorá nevie predložiť svoj vlastný obsah (to znamená „človeka“, ktorého toto právo vyzbrojuje len minimom morálky na prežitie, ktorá však nemá „zmysel“). Je tiež pravda, že absencia podstaty práva, ktoré je však v hrubých črtách nepochybniteľné (napríklad právo na slobodný život: ale čo vlastne znamenajú „život“ a „sloboda“?), zároveň vyostreuje pocit kontrastu medzi

právom a neprávom, teda potrebu spravodlivosti: ale kto bude vykonávať ju?

Áno, je to tak, ozbrojená ruka práva, o ktorom by sa dalo diskutovať, takto útočí na chuť vládnúť a tá býva vždy šialená. Je pravda, že toto právo je rovnorodé s technicko-hospodárskou expanziou, ktorá si nárokuje svetový priestor, aby ho mohla voľne ovládať, a že v jednom i druhom prípade ide o ten istý fenomén, ktorého pokrytectvo je dobre známe (iste, cnotná arogancia je odporná, ale antiamerikanizmus je len konvenciou so spätnou pôsobnosťou): tento jediný pohyb, ktorý je sotva obojstranný, vedie svet do novej krajnosti. Je pravda, že tento pohyb sa nazýva „kapitál“ (a treba povedať, že kapitál je proces, nie stav vecí) a skutočne bojuje za posilnenie svojich pozícií, ktoré sú zase príčinou stretov vládnucích kruhov (preto je pravda, že USA vedú vojnu aj proti Európe, no Európa zas bez nich asi ani nemôže viesť vojnu, a možno ani robiť politiku). Je pravda, že sa zároveň stratila viera v iný spôsob výroby, ktorý nezrealizoval ZSSR, ani nikto iný (nebolo to ani cieľom). To znamená, že je pravda, že ak sa striktne pridáme Marxa, budeme považovať „svetový trh“ za nevyhnutnú etapu „historického poslania“ kapitálu, ktorým je podľa Marxa priviesť spoločenskú výrobu na vrchol a dospieť tak k úplne novému spôsobu výroby, kde spoločnosť (človek) produkuje samu seba, spôsobu, ktorému ide o čosi viac ako len o zisk, pretože zisk (znovu pre Marxa) sa napokon stáva prekážkou v rozmachu výroby. Je pravda, že tieto tézy treba znovu prehodnotiť, ale je tiež pravda, že sa nemôžeme uspokojiť s magickým preklínaním hybných síl kapitálu: šírka tohto problému vzdoruje čierno-bielemu ponímaniu dobra a zla (vzdoruje nám). (Marx neustále zdôrazňoval rozdiel medzi kapitálom a kapitalistom.) Je teda pravda, že štát a národ sú už anachronizmami a že internacionalizmus a právo nie sú ešte ničím - len pohybom kapitálu. A je pravda, že nevieme, kto alebo čo by malo byť nositeľom „poslania.“ Je pravda, že vojna je zrakový klam v systéme usporiadania sveta: je „Istou rozumu“: a je pravda, že už niet Rozumu, na ktorého ľstivosť by sme sa mohli odvolávať.

Áno, dejiny Európy sa istotne mohli vyvíjať aj inak. Európa sa však zdiskreditovala už skôr (od Mníchova až po Dayton), a preto sa potom dostala do ďalšej slepej uličky. Je pravda, že svojou diskreditáciou a delením sa Európa postupne vymazáva zo sveta skôr, než mala nejakú tvár, a posúva sa v ústrety iným nadvládam, ktoré neváhajú alebo nezaváhajú. Je pravda, že Európa, ktorá sa vydáva za spravodlivú, no prichádza s tým príliš neskoro a nečitateľne, bez konzistentného diskurzu o vlastnej bezpečnostnej politike (teda o sebe samej), pretože nie je ani štátom, ani národom, a nie je ani medzinárodná, vojnu nielen vedie, ale ju aj pripravuje (nech je východisko súčasného postupu akékoľvek). Nuž preto bola diskreditovaná, ak svoju vážnosť nestratila už skôr, keď sa z diaľky prizerala tejto hnusnej „čistke.“ Na druhej strane je pravda, že Európu si budú vážiť (to znamená, že bude existovať) len vtedy, ak aj ona môže viesť vojnu (povedal by to dokonca aj Kant).

A napokon je pravda, že táto spleť právd je taká hustá, že tí, čo práve v Európe hlásajú právo a humanistickú etiku, teda „intelektuáli“, sa väčšinou stali uvážlivejšími, menej arogantnými a „dokonalými“, ako boli donedávna. A je pravda, že ich diskurz, krotený protirečením dvoch nevyhnutností bez tretej revolučnej alebo nenásilnej cesty, svedčí o napätí a ustarostenej mysli. Hovorím o biede „ideí“ a idealizmov (čo je vždy dobré) a svete, ktorý je obnažený a čaká ho úloha pozdvihnúť do nesmiernej výšky to, čo má „svet“ a „človek“ podľa pravdy znamenať.

Z francúzskeho originálu *La Vérité?* preložila
Baša Horvatová

SLOVENSKÁ VÝZVA ZA SOLIDARITU S OPOZÍCIOU V SRBSKU APPEAL FOR SOLIDARITY WITH THE OPPOSITION IN SERBIA FROM SLOVAKIA

Nasledujúca výzva bola publikovaná v denníku Sme, 29. apríla 1999

The following appeal was published in the independent daily SME, Bratislava on 29 April 1999

Sme hlboko znepokojení situáciou v Kosove a v Srbsku a nad jej možným politickým, ideologickým a mravným dopadom na budúcnosť Európy a teda aj na našu spoločnosť. Obávame sa neriešiteľnosti tejto situácie a eskalácie napätia v Európe. Znovu sa objavuje slovník zákernej propagandy a teórie o svetových konšpiráciách, civilizačných stretoch, o veľkokapitalistických záujmoch, o sprisahaní voči Slovanom... Výsledkom môže byť opätovné delenie našej spoločnosti.

Obávame sa, že vyhranenosť pozícií voči priebehu tohto konfliktu, vzájomné delenie sa na „dobrých“ a „zlých“ nastoluje v politike, médiách a v myslení mnohých ľudí nový druh cynizmu, kult zbraní, démonizáciu nepriateľa a hluchotu pred utrpením „druhého“. Obávame sa, že v dôsledku medzinárodnej podpory Miloševičovho režimu dôjde k posilneniu a prepojeniu antidemokratických a iracionálnych síl v celej Európe.

So znepokojením sledujeme, že medzi tými na Slovensku, čo vyznávajú netoleranciu, xenofóbiu, rasizmus a kričia „Nech žije Juhoslávia“, sa nachádzajú takí, ktorí s úprimnou hrôzou sledujú bombardovanie Juhoslávie, no nevedomujú si, že za týmto sloganom nacionalistov a skinheadov sa vlastne skrýva „Nech žije Milošević“ a zlo, ktoré predstavuje.

Rovnako s hrôzou sledujeme utrpenie albánskych utečencov, ktorí sú ako zver štvaní zo svojich domovov, zbavovaní ľudskej dôstojnosti, civilnej identity a svojho príslušenstva k miestu, odkiaľ pochádzajú. Vieme, že kosovskí Albánci sú vyhánaní zo svojich domovov srbskou armádou v spolupráci s paramilitárnymi silami.

Obávame sa tiež démonizácie srbského národa, pretože je celkom možné, že na Západe alebo u nás podpora bombardovania Juhoslávie verejnou mienkou bude závisieť od potreby gradovania prezentácie ozrutnosti a početnosti nepriateľa. Dôrazne preto rozlišujeme medzi

We are deeply concerned about the developments in Kosovo and in Serbia and their possible political, ideological, and moral consequences for the future of Europe and of our society as well. We are concerned that the intractability of this conflict will lead to an escalation of tensions in Europe. Once again vile propaganda has appeared, and with it various theories about international conspiracies, clashes of civilisations, the interests of big capital, and plots against the Slavs. As a result, our society may become divided and fall again into crisis.

We fear that the sharp division of positions towards this conflict, divisions into those who are “good” and those who are “bad” will enthrone in politics, in the media, and in the thinking of many people a new kind of cynicism, a cult of arms, a vilification of the enemy and a blindness to the suffering of the “other”. We fear that international support of the Milošević’s regime will result in the uniting and strengthening of the antidemocratic and irrational forces throughout Europe.

We observe with unease that among those who usually propagate intolerance, xenophobia, and racism and during demonstrations in Bratislava are now shouting “Long Live Yugoslavia”, there are those who watch the bombing of Yugoslavia with genuine anxiety, but who are unaware that this slogan of nationalists and skinheads actually amounts to the cry: “Long live Milošević” and the evil he represents.

We are also horrified to see the suffering of Albanian refugees who are being chased away from their homes like beasts, stripped of their human dignity and their citizenship as they are being ruthlessly uprooted from the place where they belong. We have no doubts that Kosovo Albanians are being expelled from their homeland by the Serb army in co-operation with paramilitary forces. At the same

Miloševićovým režimom a srbským národom. Tragédia tých Srbov, ktorí sa pred dvoma rokmi na vyše sto dní heroicky vzopreli Miloševićovmu režimu je dnes dvojnásobná. Zvnútra ich tyranizuje Miloševićov režim - prenasleduje a vraždí svojich oponentov, zatvoril nezávislé médiá, zaviedol všeobecnú cenzúru a zakázal akademickú slobodu. V dnešnom vojnovom stave hrozí smrť každému, kto odmietne narukovať. Tí istí Srbi denne utekajú do krytov a sledujú ničenie svojej vlasti. Izolovaní, demonizovaní, bez objektívnych informácií o situácii v Kosove, prepadajú beznádeji a panike a v iracionalite tejto situácie mnohí podporujú režim, ktorý je za ich dnešný stav zodpovedný. A tí, ktorí doteraz odolávajú Miloševićovmu režimu, sa cítia zradení. Vo svojej výzve belehradských mimovládnych organizácií píše: „Vojenská intervencia aliancie NATO podkopala všetky výsledky, ktoré sme dosiahli a ohrozila samotné prežitie občianskeho sektora v Srbsku.“

Chceme zdôrazniť, že toto nie je manifest žiadajúci svetové veľmoci a Miloševića, aby si sadli za okrúhly stôl a vyriešili kosovský problém. Nechceme nikoho vyzývať ani ponúkať riešenia a rovnako sa nechceme tváriť, že máme vo všetkom jasno. Sme jednoducho znepokojení dnešným dianím na Balkáne a jeho dôsledkami. Sme si však vedomí, že tento konflikt je dôsledkom systematickej neochoty Miloševičej vlády rokovať, hľadať kompromis a viesť dialóg. Sme znepokojení o to viac, že naša nedávna skúsenosť s mečiarizmom obsahovala mnohé prvky, ktoré pozorujeme v srbskej politike. V nadchádzajúcej možnej radikalizácii politiky na Slovensku tieto sily môžu opäť zneužiť neistotu občanov.

Obávame sa o členov mimovládnych belehradských organizácií a Konfederácie odborových zväzov „Nezavisnost“, ktorí napriek ohrozeniu vlastnej bezpečnosti žiadajú autonómiu pre Albáncov a zároveň chcú okamžité zastavenie bombardovania Juhoslávie. Ich výzva ešte viac komplikuje pohľad na aj tak nesmierne zložitú situáciu na Balkáne. Je to hlas, výkrik, ktorý nám nemôže byť ľahostajný, hoci náš názor na vývoj v Juhoslávii sa nemusí plne zhodovať s ich výzvou.

Signatári belehradskej výzvy sú dnes vystavení osobnému nebezpečenstvu viac ako

time, we are distressed about the demonization of the Serbian people. No doubt, the number and cruelty of the “enemy” will be increasingly played up in order to maintain the support of Western and Slovak public opinion for NATO bombing of Yugoslavia. We believe that a clear distinction must differentiate between Milošević’s regime and the Serbian people. The tragedy of those Serbs who were heroically opposing Milošević’s regime in Belgrade for over one hundred days two years ago is twofold. First, they are being terrorized from within by Milošević’s regime - democratic opponents are being persecuted and killed, independent media have been shut down, general censorship introduced, and academic freedoms abolished. Anyone who refuses to respond to the army call-up in the present state of war risks being shot. Second, those very same Serbs run to the shelters every day and watch the destruction of their country. Isolated, demonized, and without objective information on the actual situation in Kosovo, they have been consigned to hopelessness and panic, and in the midst of this irrational situation, many of them have chosen to support the very regime that is responsible for their current suffering. Those who have continued for years to resist Milošević’s regime feel betrayed and hopeless. In a recently published appeal, a group of Belgrade-based non-governmental organisations stated that “the NATO military intervention has undermined all of the progress we have achieved and threatens the very survival of the civic sector in Serbia”.

Our present appeal is not a manifesto that naively calls on the NATO powers and Milošević to convene a roundtable and solve the Kosovo problem. We neither wish to offer any solutions, nor to pretend that we have the answers as to how to resolve this conflict. We are simply deeply disturbed by the current events in the Balkans and their potentially destabilizing consequences. What is clear to us is that this conflict is a consequence of the systematic refusal of the Milošević government to negotiate, seek a compromise and undertake dialogue in good faith. An additional reason for our concern is that the former government of Vladimír Mečiar in Slovakia shared many

kedykoľvek predtým. Zdôrazňujú, že vždy pozdvihli svoj hlas proti represiam voči kosovským Albáncom a že počas minulých rokov boli mimovládne organizácie jediným miestom spolupráce Srbov a Albáncov. Je možné, že ohrozený Miloševićov režim ich bude chcieť umlčať za každú cenu. Sme s nimi v kontakte a je nám jasné, že potrebujú našu morálnu podporu. Vyjadrite svojím podpisom spolu s nami znepokojenie nad vývojom v Juhoslávii a zároveň solidaritu s prodemokraticky zmýšľajúcimi občanmi a mimovládnymi organizáciami v Juhoslávii.

Samuel Abrahám, political scientist, **Egon Gál**, philosopher, **Rudolf Chmel**, literary critic (the former Ambassador to Hungary), **František Novosád**, philosopher, **Ladislav Snopko**, artistic manager, **Anna Grusková** theatre critic

elements in common with Serbia's present politics. The political radicalisation that might spill over here from the events in the Balkans, might feed on many Slovak citizens' insecurity.

We fear for the members of non-governmental organisations in Belgrade and the Confederation of Professional Unions, "Nezavisnost". Despite threats to their personal security, they support autonomy for Kosovar Albanians, while demanding an immediate end to NATO bombing. Their appeal further complicates the picture of the conundrum in the Balkans. It is, however, a voice, a desperate cry, towards which we must not remain indifferent, even though our stance towards developments in Yugoslavia may not fully agree with theirs. More than ever before, the signatories of the Belgrade appeal are in great danger. They stress that they always raised their voice against the repression of Kosovo Albanians, and that over the past years the non-governmental organisations were the only place where Serbs and Albanians co-operated. It is possible that Milošević's regime will want to silence them at any cost. We are in touch with them, and it is clear to us that they need our moral support. We invite you to express with your signature, together with us, solidarity with all democratically-oriented citizens and non-governmental organisations in Yugoslavia.

OBRAD SAVIĆ

ANTITEORETICKÝ DENNÍK / ANTI-THEORETICAL DIARY

Marec 1999 / March 1999

Zoči-voči sériovým útokom NATO na našu krajinu pokúsím sa sformulovať politické stanovisko, ktoré by nevedlo k predčasným záverom alebo nadržiavaniu jednej zo strán. Myslím, že treba uviesť základné fakty.

1. Bombardovanie Juhoslovanskej zväzovej republiky zo strany NATO má mnohé následky, ktoré sú opakom proklamovaných humanitných cieľov. Zintenzívnilo etnický konflikt v Kosove, vystavuje kosovské obyvateľstvo odplate zo strany srbských síl a vedie k masovému exodu státisícov etnických Albáncov z Kosova. Obyvatelia Kosova opúšťajú svoje domo-

Faced with NATO's serial assault on our country I will try to articulate a political position which would avoid premature judgments or partisanship. I believe the following are the essential points to be made.

1. The NATO bombing of the Federal Republic of Yugoslavia has produced several effects which are contrary to its proclaimed humanitarian goals. It has worked to intensify the ethnic conflict in Kosovo, has exposed the Kosovar population to revenge attacks by Serbian forces, and has resulted in the mass exodus of several hundred thousands of ethnic

vy zo strachu pred bombardovaním, ako aj pred odvetnými opatreniami a represáliami zo strany juhoslovanských síl. Bombardovanie vedie tiež k ďalšej homogenizácii Srbov na národnom a etnickom základe. Táto homogenizácia zároveň zrušila akúkoľvek politickú diferenciáciu spoločnosti, čo znamená, že občianska sféra, ktorá tvorila tenkú vrstvu srbského demokratického potenciálu, sa odrazu stratila. A konečne, bombardovanie nezredukovalo, ale posilnilo Miloševićovu štrukturálnu moc (štátne inštitúcie úplne pohltili všetky prvky občianskej spoločnosti).

2. Kosovský problém pretrvával dlhé roky a vinou našej vlády sa v provincii prejavili všetky jeho aspekty, konkrétne hrubé zanedbávanie ekonomických, politických a právnych problémov provincie. Hroziaca vlna populistického nacionalizmu v Srbsku sa stretla s albánskym nacionalizmom, čo zúžilo priestor pre chúlостivé rokovania o budúcom štatúte Kosova. Nacionalizmus väčšiny sa stretol s nacionalizmom menšiny. Táto situácia znemožnila akúkoľvek diskusiu o občianskych právach, o právach menšiny a demokracii. Situáciu ešte viac skomplikovala skutočnosť, že Kosovo ako miestny problém sa dostal na medzinárodnú úroveň a stal sa celosvetovým problémom. V tomto bode sa štátne záujmy Srbska, regionálne záujmy Balkánu a globálne záujmy antagonisticky popreplietali a premiešali. V takejto komplexnej situácii by bola na nájdenie rozumného riešenia potrebná veľká trpezlivosť. Sily NATO však takúto trpezlivosť nemali, uprednostnili násilné riešenie problému a rozhodli sa pre vojenskú alternatívu, čo je odsúdeniahodné.

3. Na začiatku bombardovania NATO bol Milošević paradoxne prezentovaný ako dvojnásobne symbolická, charismatická postava. Na jednej strane ho na medzinárodnej politickej scéne oslavuje extrémna ľavica aj extrémna pravica politického spektra ako jediného politického vodcu, ktorý sa otvorene postavil proti NATO a Novému svetovému poriadku. Na strane druhej ho liberálno-demokratické kruhy na celom svete démonizujú ako „kata Balkánu“. Moja politická intuícia mi napovedá, že pravda o Miloševićovi je niekde uprostred. Miloševićova sila ešte stále vychádza z ekono-

Albanians from Kosovo. In leaving Kosovo, the population was motivated by fear of the bombing as well as by fear of retaliation and reprisal from Yugoslavian forces. The bombing has also produced a further homogenization of the Serbian side on a national and ethnic basis. Concurrently, this homogenization has suspended any political differentiation within our society, meaning that the civil scene, which had formed a thin layer of democratic resources and potential in Serbia, suddenly disappeared. Finally, the bombing strengthened Milošević's structural power (where state institutions have completely absorbed all elements of civil society) rather than reduced it.

2. The problem of Kosovo has existed many years and our government is to blame for all the aspects of this problem, namely due to their comprehensive neglect of the economic, political, and legal problems that have been manifested in the province. The wave of populist nationalism in Serbia was countered by Albanian nationalism which narrowed the space for subtle negotiation on the future status of Kosovo. The nationalism of the majority was opposed by the nationalism of the minority. In this situation, any discussion conducted in terms of civil rights, minority rights, and democracy was obliterated. It was further complicated when Kosovo, once a local issue, was internationalized to become a global issue. At this point, the state interest of Serbia, regional Balkan interests, and global interests became antagonistically intertwined, entangled, and mixed. In such a complex situation, it would have required great patience to find a rational solution. The NATO powers did not possess such patience, preferred that the issue be resolved by violence, and supported a military option – a decision which must be condemned.

3. Since the beginning of NATO bombing, Milošević has been paradoxically promoted as a doubly symbolic, charismatic figure. On the one hand, at the international level, he is being celebrated by the far left and far right of the political spectrum as the sole political leader who openly opposes NATO and the New World Order. On the other hand, liberal-democratic circles worldwide demonize him as the "butcher of the Balkans". My political

mických, vojenských a geopolitických zdrojov, ktoré zdedil po Titovom komunistickom režime. Od roku 1980 sa tieto zdroje nemilosrdne vyčerpávajú a nie je žiadna šanca, že by pretrvali do budúcnosti.

4. Môžem hovoriť len o reakciách srbskej politickej opozície a alternatívnej antinacionalistickej intelektuálnej elite, ku ktorej patrí. Po prvé nikto neveril, že NATO skutočne zaútočí na Juhosláviu. Neskôr, keď sa útoky začali, nevedli ani tak ku strachu ako skôr k rezignácii a kolektívnej depresii. Samozrejme, sú tu spoločenské skupiny, ktoré reagujú provokatívne a tvrdohlavo. V skutočnosti sa na bombardovanie objavila taká široká škála sociálnych a psychologických reakcií, akú by si nevedel predstaviť ani ten najšikovnejší psychoanalytik. Konkrétne, dokonca aj teraz, keď píšem tieto riadky, počúvam v rádiu neveriteľný príbeh o belehradskom ZOO - uprostred kolapsu sveta obviňujú bombardovanie z toho, že môže spôsobiť útek 500 divých zvierat zo ZOO, ktoré môžu napadnúť a zožrať obyvateľov Belehradu. Tento neveriteľný príbeh je najlepším symptómom vojnovnej neurózy v Belehrade v čase bombardovania NATO.

intuition tells me that the truth about Milošević is somewhere in between. Milošević's strength still stems from those economic, military, and geopolitical resources he inherited from Tito's communist regime. Since 1980, these resources have been mercilessly worn-out so that there is no chance for their further self-perpetuation.

4. I can only speak for the reactions of the Serbian political opposition and the alternative, anti-nationalistic intellectual elite to which I belong. Firstly, none believed that a NATO strike on Yugoslavia would actually take place. Later on, when the strikes occurred, the result was not so much one of fear as one of resignation and collective depression. Of course, there are social groups that have reacted with provocation and stubbornness. Actually, there has been a wide range of sociological and psychological reactions to the bombing that even the most skillful psycho-analyst could never imagine. Namely, even as I write this, I am hearing on the radio an unbelievable story about the Belgrade Zoo: in the midst of world tumbling down, they concoct a story that bombing might induce 500 wild animals to escape from the Zoo and attack and eat the citizens of Belgrade. This incredible story is the best symptom of the war-neurosis in Belgrade during the many days of NATO bombing.

2.

VÝZVA VLÁDAM A PARLAMENTOM JUHO-SLOVANSKEJ ZVÄZOVEJ REPUBLIKY, SRBSKA A ČIERNEJ HORY

Belehrad, 10. máj 1999

Agresia NATO a pokračujúce útoky proti Juho-slovanskej zväzovej republike už trvajú sedem týždňov. Státisíce kosovských Albáncov a príslušníkov iných etnických skupín boli prinútené opustiť svoje domovy. Tony ultramoderných bômb a striel premieňajú krajinu na trosky, denne pribúdajú straty na životoch. Infraštruktúra už aj tak schudobnenej juho-slovanskej spoločnosti bola takmer úplne zničená, zničenie najdôležitejších mostov a ciest zabraňuje spojeniu medzi jednotlivými časťami krajiny a postupne nás odrezáva od sveta.

To je skutočnosť, pred ktorou nemožno zatvárať oči a klamať ľudí nerealistickými optimistickými sľubmi. Mimovládne organizácie ostro odsúdili agresiu NATO proti našej krajine. Štátne orgány však musia prijať politickú zodpovednosť, realisticky zhodnotiť výšku doterajších škôd a strát a na základe toho prijať racionálne rozhodnutie o ďalších krokoch.

Z tohto dôvodu mimovládne organizácie žiadajú vlády a parlamenty Juho-slovanskej zväzovej republiky, Srbska a Čiernej Hory, aby od všeobecných vyhlásení o diplomatickom a mierovom

uovnaní kosovského problému a o vojne vedenej na juhoslovanskom území, prešli ku konkrétnemu a zodpovednému hľadaniu riešenia súčasnej krízy, ktoré, ak chce zahrnúť všetky strany konfliktu, musí byť založené na kompromisoch. Sme vo vojne s niekoľkonásobne silnejším nepriateľom a nie sme v situácii, v ktorej si môžeme klásť podmienky bez ústupkov a kompromisov. Nesmieme dopustiť, aby v mene údajného národného a štátneho záujmu trpela celá spoločnosť.

Juhoslovanské úrady by mali vážne uvažovať o najnovších iniciatívach ministrov zahraničných vecí G7 a Ruska. Extrémne stanoviská a vyhrotenie konfliktu povedie iba k ešte väčšiemu utrpeniu. Je najvyšší čas, aby sa z pozície politického realizmu a múdrosti našli riešenia, ktoré juhoslovanskú spoločnosť a jej národy povedú k európskej budúcnosti. To je jediný srbský národný záujem.

2.

APPEAL TO THE GOVERNMENTS AND THE PARLIAMENTS OF THE FRY, SERBIA AND MONTENEGRO

Belgrade, May 10, 1999

ENGLISH

The NATO aggression and continuous attacks against the FR Yugoslavia have been going on for seven weeks. Hundreds of thousands of Kosovo Albanians and people from other ethnic groups have been forced to leave their homes. Under the tonnes of high-tech bombs and missiles the land is being converted to cinders, and the losses of human life grow daily. The infrastructure of the already impoverished Yugoslav society has been nearly completely destroyed, while destruction of the principal bridges and roads makes impossible communication between different parts of the country and is progressively cutting us off from the world.

These are facts to which one must not close one's eyes and deceive people with unrealistic optimistic promises. Non-governmental organisations, have sharply condemned the NATO aggression against our country. But the organs of state must assume political responsibility, realistically estimate the magnitude of losses and damages so far, and on that basis take rational decisions on further steps.

That is why non-governmental organisations are asking the governments of the FRY, Serbia and Montenegro and their parliaments to move from generalised declarations about a diplomatic and peaceful solution to the Kosovo problem and the war being waged in the territory of Yugoslavia to concrete and responsible planning for solution of the present crisis, based on necessary compromises in order to bring closer the positions of all sides in the conflict. We are at war with an enemy who is many times stronger, and are not in a situation to set down conditions without concessions and compromises. It must not be allowed that a whole population and society should perish in the name of an alleged national and state interest.

The Yugoslav authorities should take into serious consideration the latest initiatives of the foreign ministers of the G7 countries and Russia. Extreme positions and radicalisation of the conflict will only lead to more suffering. It is high time that, from the vantage of political realism and wisdom, solutions be found which would make possible a European future for Yugoslav society and its peoples. That is Serbia's only national interest of FR Yugoslavia, Serbia and Montenegro.

Trade Union Confederation (*Konfederácia odborových zväzov*) - Nezavisnost, Alternative Academic Educational Network, Association of Citizens for Democracy (*Združenie občanov za demokraciu*), Belgrade Circle (*Belehradský kruh*), Belgrade Women Studies Center (*Belehradské centrum ženských štúdií*), Center for Policy Studies, Center for Transition to Democracy (*Centrum pre prechod k demokracii*), Civic Initiatives (*Občianske iniciatívy*), ECO Center, European Movement in Serbia (*Európske hnutie v Srbsku*), Foundation for Peace and Crisis Management, Forum for Ethnic Relations (*Fórum pre etnické vzťahy*), Group 484, Helsinki Committee for Human Rights in Serbia (*Helsinský výbor za ľudské práva v Srbsku*), WIN - Weekly Video News, Women in Black (*Ženy v čiernom*)